

TUINRENOVATIE RIJNOORD TE WOERDEN

Inleiding

Eén van de meest markante villa's van Woerden is de villa Rijnoord. De villa en tuin zijn ruim 150 jaar oud.

In 2014 is de villa Rijnoord op een nieuwe fundering geplaatst en volledig gerestaureerd. In juli 2014 namen de nieuwe bewoners hun intrek in het pand en worden ook de tuin de hekwerken en de schuren gerenoveerd.

Dit rapport geeft een overzicht van de ingrepen voor de tuin en een motivatie hiervan.

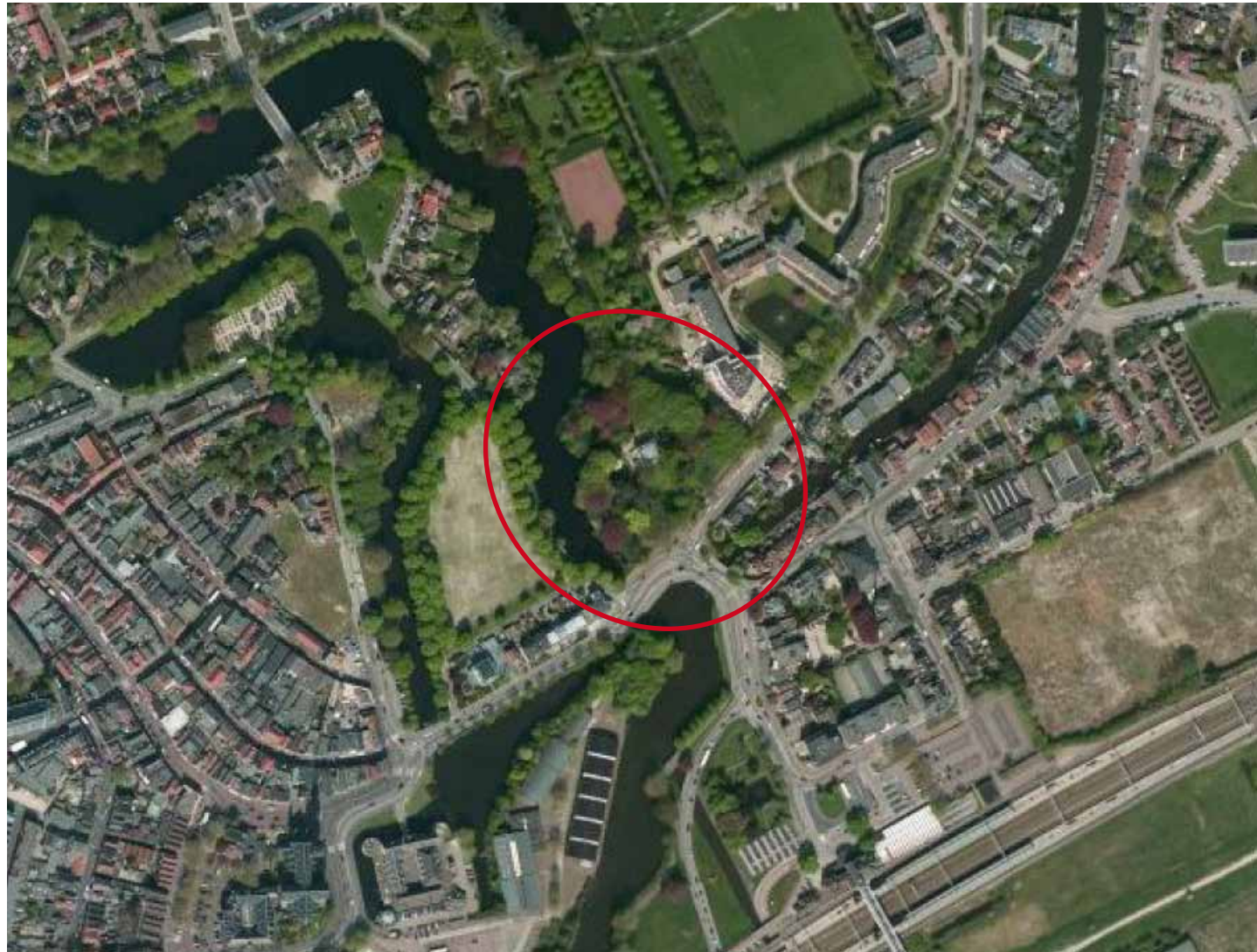
De zuidgevel van Rijnoord. (situatie februari 2014)

Situering

De villa Rijnoord en bijbehorende tuin zijn gesitueerd in de zuidwestelijke punt van het Brediuspark. Aan de zuidzijde wordt de kavel begrensd door de Oostdam. De west en noordzijde van de kavel wordt begrensd door de Singel, de buitenste vestinggracht van Woerden.

De Singel is hier ca 30 tot 40 meter breed. Aan de oostzijde is het Rijnoordpad de grens. Dit is tevens de hoofdentree naar het Brediuspark.

De villa heeft als adres Oostdam 12 te Woerden. De enige ingang bevindt zich tegenwoordig echter aan Oudelandseweg, waar het via het Rijnoordpad door het begin van het Brediuspark bereikt kan worden.

Ligging van Rijnoord, direct ten oosten van de binnenstad van Woerden.

Ontstaansgeschiedenis

In 1824 kocht burgemeester Jacobus Bredius een smalle, lange strook grond in de polder Oudeland. Het betrof de gronden grenzend aan de Singel, vanaf de Oudelandseweg tot aan 's Gravensloot. De Oostdam was toen nog niet aangelegd. Op het meest zuidelijke deel van deze strook zou later de villa Rijnoord worden gebouwd.

Twee jaar later, in 1826 overleed Jacobus Bredius en werd de grond het bezit van Cornelis Jan Bredius, toen 22 jaar oud. Cornelis Jan Bredius kocht in de loop der tijd veel naastgelegen grond, waardoor het totale gebied ca. 30 hectare omvatte. In de beginperiode was het vooral een veeteelt bedrijf. In 1852 werd centraal in het terrein de boerderij Batenstein gebouwd.

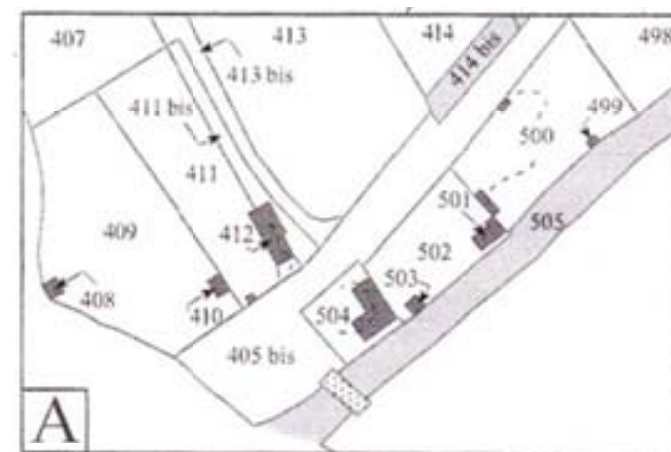
Onderdeel van het landgoed was een tuin tot vermaeck en 2 tuinhuisen. In het gebied dat hiermee aangeduid werd is in 1863 Villa Rijnoord gebouwd. Het is mogelijk dat de theekoepel ouder is dan de villa en als één van de tuinhuisen moet worden gerekend.

Kaart van Woerden uit 1749 door Isaak Tirion. De gronden waar Rijnoord later gebouwd zal worden zijn hier nog weergegeven als tuinderijen.

Overzicht van de in 1824 door Jacobus Bredius aangekochte strook grond. Duidelijk zichtbaar is de strook waar klei en zandwinning heeft plaats gevonden.

Uitsnede van de kadastrale kaart uit 1832, met daarop aangegeven de tuinhuisen.

Bebouwing

Villa

Villa Rijnoord is in 1863 gebouwd in neoclassicistische stijl. Architect en aannemer zijn helaas onbekend. De gevels zijn opgetrokken uit metselwerk waarover een witte pleisterlaag met imitatievoegen is aangebracht. Bijzonder aan de villa is de indeling en de aanwezigheid van 2 voorgevels. De plattegrond van de hoofdbouw is nagenoeg vierkant (12,75 x 13,75 m.), al wordt door de gevelindeling het huis ervaren als aanzienlijk breder dan diep.

Het beeld van Demeter, in 1733 gemaakt door de beeldhouwer Xavery, staat sinds de bouw aan de zuidgevel van de villa.

Villa Rijnoord rond 1890.
Centraal een bloemperk en van oost naar west nog een dwarspad over het gazon.
Bron: Regionaal Historisch Centrum Rijnstreek en Lopikerwaard

Aan de zuidzijde bevindt zich de representatieve voorgevel. Centraal geplaatst staat hier een zandstenen beeld uit 1733 van Jan Baptist Xavery (1697-1742, hofbeeldhouwer voor stadhouder Willem IV). Het beeld is een levensgrote voorstellingen van Demeter, godin van de landbouw. Links en rechts hiervan zijn kamers, beide voorzien van 2 brede vensters. Beeld en gevelindeling vormen een schitterende combinatie en het is aannemelijk dat de villa ontworpen is met dit beeld als uitgangspunt. In deze voorgevel is geen deur gemaakt.

De zuidgevel in 2015.

De oostelijke gevel is de functionele voorgevel. Centraal in deze gevel bevindt zich de hardstenen trap naar de brede toegangsdeur. Aan weerszijde hiervan is een enkel raam gemaakt.

Aan de westgevel is een serre gebouwd. Het is onbekend of hier altijd een serre is geweest. Er zijn geen foto's of bouwtekeningen gevonden waar de serre niet op staat. Wel zijn er foto's waarop een andere serre dan de huidige staat weergegeven. Vanuit de serre is een fraaie zichtlijn op de Petruskerk gericht en zal ook het stadssilhouet van Woerden fraai zichtbaar zijn geweest. Tegenwoordig wordt dat beeld deels belemmerd door de bomen.

De plaatsingsrichting van de villa is niet zoals gebruikelijk gebaseerd op de oorspronkelijke verkaveling of de omliggende wegen, maar is gericht op het station van Woerden. Het huis is ca. 5 jaar na de aanleg van de spoorlijn Utrecht - Den Haag gebouwd. Cornelis Jan Bredius was in die tijd burgemeester van Woerden en zal waarschijnlijk een belangrijke rol hebben gespeeld om het voorkeurs tracé via Woerden gerealiseerd te krijgen. Er waren destijds ook plannen de spoorlijn niet via Woerden, maar via Montfoort en Oudewater te laten lopen. Het is aannemelijk dat Cornelis Jan Bredius zijn nieuwe villa graag aan de nieuwe stadstoegang liet verrijzen. Overigens was het station zelf nog niet gebouwd, maar functioneerde een directieket de eerste decennia als station.

Kaart uit ca 1840, met daarop getekend het spoortracé en de afbuiging langs Woerden.
De Oostdam is nog niet aangelegd.
Bron: Regionaal Historisch Centrum Rijnstreek en Lopikerwaard

De stationsweg rond 1920 vormde een statige laan naar de stad. In het verlengde ligt villa Rijn Noord.
Bron: Regionaal Historisch Centrum Rijnstreek en Lopikerwaard

Het eerste station van Woerden.
Bron: Regionaal Historisch Centrum Rijnstreek en Lopikerwaard

Ten tijde van de bouw was er nog geen sprake van de Oostdam. De tegenover Rijnoord gelegen villa Eldorado (Oostdam 13) stamt uit 1842 en was dus al wel gebouwd. Ook 2 arbeiderswoningen op het landgoed Bredius direct tegen de Oudelandseweg waren al aanwezig (waarschijnlijk rond 1852 gebouwd). Het zicht vanuit villa Rijnoord was daarmee (van oost naar west): arbeiderswoningen op eigen landgoed – villa Eldorado – Station Woerden en de nieuwe stationsweg – Linschoterweg – het kasteel van Woerden - de Utrechtsepoort – stadssilhouet Woerden.

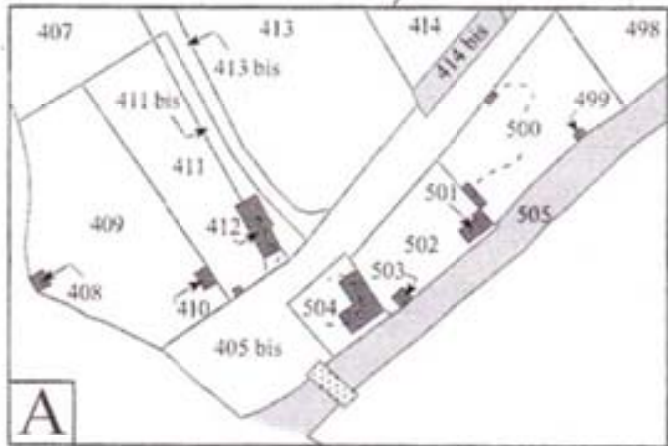
Zicht op Rijnoord van vlak na de bouw. De tuin is nog nauwelijks aangelegd en de singel loopt verder door dan in de situatie na de aanleg van de Oostdam.
Bron: Regionaal Historisch Centrum Rijnstreek en Lopikerwaard

Zicht op Rijnoord vanaf de Stationsweg. In het midden de Snellerbrug en rechts de villa Eldorado.
Bron: Regionaal Historisch Centrum Rijnstreek en Lopikerwaard

Theekoepel

Voordat op deze kavel de villa werd gebouwd was hier een tuin tot vermaeck met 2 tuinhuisen. Waarschijnlijk is het huidige tuinhuis (ook wel theekoepel genoemd) één van de genoemde tuinhuisen. Of met de bouw van de villa ook het tuinhuis is vernieuwd is niet met zekerheid te zeggen. Het tuinhuis is een rijksmonument (complexnr. 531014). Rond 2011 is het tuinhuis gerestaureerd.

Uitsnede van de kadastrale kaart uit 1832, met daarop aangegeven de tuinhuisen.

Het tuinhuis gefotografeerd rond 1905.
Bron: Regionaal Historisch Centrum Rijnstreek en Lopikerwaard

Het tuinhuis in een onbekende latere periode
Bron: Regionaal Historisch Centrum Rijnstreek en Lopikerwaard

Schuren

Ten noorden van de villa staan twee houten schuren. Beide schuren zijn in de jaren 50 en 60 geplaatst door de toenmalige bewoner Dr. Schrijver. De schuren waren in 2014 beide in zeer slechte staat en vertegenwoordigen geen monumentale waarde. Inmiddels is de kleine schuur al vervangen door gelijkwaardige nieuwbouw. Naar verwachting zal de grote schuur in 2016 worden vervangen.

De garage en schuur nabij de villa. Nieuwbouw is gepland voor 2016.

De kleine schuur achter in het parkbos is inmiddels vervangen.

Poorten

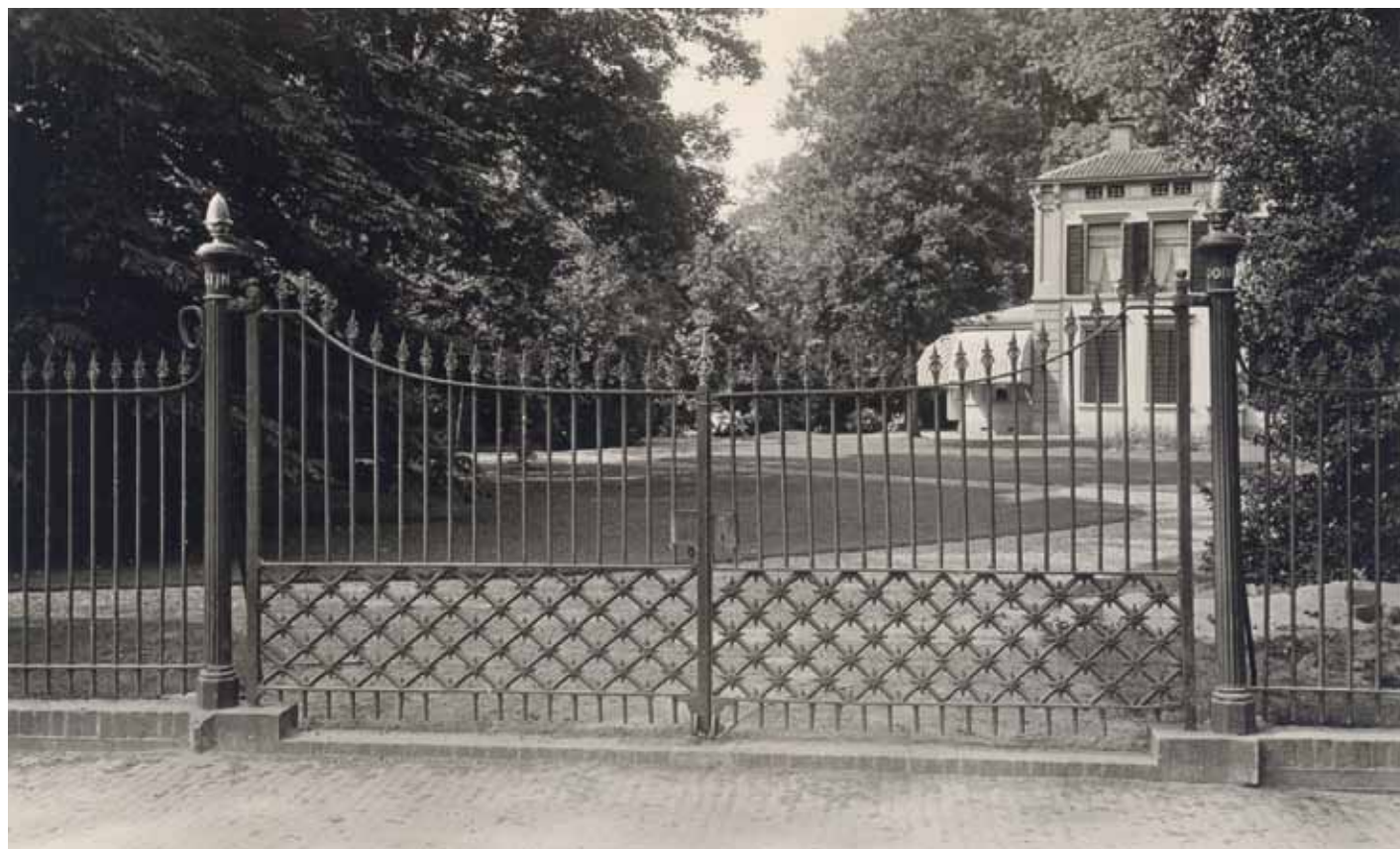
Voor zover bekend heeft langs de Oudelandseweg vanaf de bouw van de villa een smeedijzeren hekwerk gestaan. Het huidige hekwerk is geplaatst op een gemetseld muurtje en stamt uit 1981. Het is een nauwkeurig nagemaakte replica van de hekwerken die op oude foto's staan weergegeven. Op deze oude foto's staat ook de smeedijzeren dubbele poort die momenteel aan de oostzijde van de villa staat. De locatie op de foto's is echter langs de Oudelandseweg.

Kaart uit 1895 met daarop het hek en een aparte looppoort rechts achter de boomstam.

Het witte hek behoorde bij Villa Eldorado.

Bron: Regionaal Historisch Centrum Rijnstreek en Lopikerwaard

De oorspronkelijke poort met gietijzeren staanders en een open gietijzeren rooster-invulling. Het hek draaide met een wiel over een rail in het grind.

Bron: Regionaal Historisch Centrum Rijnstreek en Lopikerwaard

De poort in 2013 aan de oostzijde van de villa.

Aan het begin van het Rijn Noordpad staat een zandstenen poort met zware sierhekkens. Ook deze poort is een zelfstandig Rijksmonument. Het betreft een entreepoort met gebosseerde hekpijlers met twee wapendragende leeuwen. De wapens zijn die van Cornelis Jan Bredius (links) en Hodenpijl (rechts), het wapen van de echtgenote van Cornelis Jan, Hendrica Johanna Gijsberti Hodenpijl. Het meest westelijke leeuwje is ouder dan het linker leeuwje en heeft waarschijnlijk ooit ergens op een gevel gestaan. Een litteken van een bevestiging geeft dat aan.

De poort is in de loop der jaren enkele keren verplaatst geweest. Op foto's van Rijn Noord voor 1930 komt de poort niet voor.

Foto van de Oudelandseweg met daarop de zandstenen poort. Vermoedelijk ca. 1935

Bron: Regionaal Historisch Centrum Rijnstreek en Lopikerwaard

Dezelfde locatie enkele jaren eerder. Links zijn 2 smeedijzeren hekwerken naar Rijn Noord en het erf van de arbeiderswoningen zichtbaar.

Bron: Regionaal Historisch Centrum Rijnstreek en Lopikerwaard

Oorspronkelijke inrichting tuin

Hoewel de tuin een ontworpen uitstraling heeft, zijn er helaas geen ontwerptekeningen van de tuin van Rijnoord gevonden. Het is onbekend wie het ontwerp heeft gemaakt.

De tuin is ontworpen in een kleinschalige variant van de Engelse landschapsstijl. De totale tuin was oorspronkelijk ca. 7.500 m² groot. Voor het huis was een breed grasveld geflankeerd door bomen en heestergroepen. Aan de westzijde lag een smaller grasveld geflankeerd door heesters en enkele bomen nabij de oever van de Singel. Door de tuin liep een slingerend padenstelsel en in de tuin stonden diverse tuinbeelden. De hoogteverschillen zijn minimaal.

Op de hoekpunten van het huis zijn aan weerszijden wintereiken geplant.

De toegepaste bomen in de parkbosranden vormen een mooie compositie, waarbij de vormen, kleuren en bladtexturen etc. elkaar versterken. Op oude foto's zien we ook een aantal zuilbomen staan.

In de tuin zijn ook enkele kleinschalige plantvakken aanwezig. Hiermee is in de loop der jaren veel gewijzigd. Deze lage plantvakken zijn op vele foto's anders gesitueerd en ook het type beplanting is divers.

Vanuit de archieven van Leonard Springer (Nederlandse tuin- en landschapsarchitect 1855-1940) is bekend dat hij in 1913 en 1921 enigszins betrokken is geweest bij de tuin van Rijnoord. In 1913 stuurt hij een nota voor het aanpassen van de toegangsweg en in 1921 stuurt hij aan een kwekerij een inboetlijst met bomen voor villa Rijnoord. Van de soorten op de inboetlijst zijn maar een beperkt aantal in de tuin terug te vinden.

Op basis van de beschikbare foto's en een inmeting is deze tekening van het vermoedelijke oorspronkelijke ontwerp gemaakt.
(Limes Landschapsadvies 2014)

Eén van de eerste foto's van villa Rijnoord. Ca 1900.
Bron: Regionaal Historisch Centrum Rijnstreek en Lopikerwaard

Een aantal jaren later. De 2 eiken voor de villa geven een indicatie dat dit rond 1920 zal zijn geweest.
Bron: Regionaal Historisch Centrum Rijnstreek en Lopikerwaard

Een foto uit ca 1925. De tuin is al meer aan het dichtgroeien.
Bron: Regionaal Historisch Centrum Rijnstreek en Lopikerwaard

Een foto van ca 1930. In de tuin zijn diverse tuinbeelden en kuipplanten zichtbaar.
Bron: Regionaal Historisch Centrum Rijnstreek en Lopikerwaard

Veranderingen door de jaren heen tot 2013

De grenzen van het perceel zijn aan de zuidzijde flink veranderd. Door de verbreding van de Snellerbrug (1981) en het verkeerspunt ten noorden hiervan is een strook grond van ca 12 x 60 meter verkocht aan de gemeente. Hierdoor zijn het hekwerk verplaatst en vernieuwd en is het pad verlegd. Door deze padverlegging zijn de vloeiende lijnen enigszins verlaten. Ook zijn er diverse bomen gekapt en is de entreepoort naar het Rijnoordpad wederom verplaatst.

In 1991 heeft de bewoner een 3 meter hoge muur van betonbakken op ca. 3 meter van het hek laten plaatsen. De tuin en villa zijn door deze drastische ingreep grotendeels uit het oog onttrokken. De villa die ooit aan de entree van Woerden pronkte, heeft hiermee een deel van haar grandeur verloren.

Het stelsel van slingerpaden is grotendeels nog intact en oogt oorspronkelijk. Eén pad is op oude foto's nog zichtbaar, maar is al voor 1950 verwijderd. Dit is een pad van west naar oost dwars over het zuidelijke grasveld. Vermoedelijk kwam dit pad ongeveer uit bij het tuinhuis. De enige andere wijziging was het gevolg van het inkorten van de kavel, waarbij het zuidelijke pad ca. 10 meter naar binnen is gelegd.

Ooit heeft een mooie groep vleugelnootbomen in de tuin gestaan. De vleugelnooten die nu nog aanwezig zijn, bestaat uit uitlopers en opschot van deze bomen en is zeer slecht gesnoeid.

Op oude foto's zijn duidelijk zuilbomen aanwezig. Dit zijn waarschijnlijk Italiaanse populieren of zuileiken geweest. In de tuin zijn geen zuilbomen meer aanwezig.

De struikenlaag is matig ontwikkeld. Veel van de aanwezige struiken zijn vlieren. De overige struiken, waaronder de hulsten zijn veelal aangevreten door de grote konijnenpopulatie die de afgelopen jaren hier is ontstaan.

Door de konijnen is ook een deel van de ooit aanwezige stinzenbeplanting verdwenen en zijn alleen de voor konijnen oneetbare soorten overgebleven.

De zeer slecht gesnoeide bomen en de tuinmuur.

Luchtfoto 1956

De open ruimten ten zuiden en westen van de villa zijn duidelijk waarneembaar. Ook is het dubbele toegangspad zichtbaar. Rijnoord had uiteraard een eigen toegang aan de Oostdam. Het rechter pad ging naar de overige delen van het landgoed Bredius.

Bron: kadaster

Luchtfoto 2011

Bron: kadaster

Situatie 2013

De zeer grote bomen langs de oever van de Singel. Vaak overhangend, maar ogenschijnlijk zeer vitaal.

De ingestorte muur van betonbakken.

De zeer rommelig ogende en slecht gesnoeide vleugelnoten geven de tuin een sterk verwaarloosd karakter. Een snoeibeurt en het kappen van enkele bomen is noodzakelijk.

De zichtlijn vanaf de stationsweg is dichtgegroeid en dichtgebouwd door de tuinmuur.

De stinzenbeplanting beperkt zich nog tot voor konijnen oneetbare soorten.

De onderbegroeiing in 2013 voornamelijk vlier.

Ontwerp uitgangspunten

Met de uitvoering van het tuinrenovatieplan uit 2014 heeft Rijnoord weer de grandeur teruggekregen die het ooit heeft gehad en die bij een dergelijk pand hoort. Het pand en de tuin zijn weer volop vanaf de openbare weg beleefbaar. Tegelijk is de woonfunctie geoptimaliseerd zodat deze functie ook voor de toekomst is te garanderen. Deze ingrepen hebben een kleine metamorfose tot gevolg gehad. Een verandering van “spookhuis in het bos” tot “parel in de entree van Woerden”.

In de plannen is ervoor gekozen om het gebied in 2 deelgebieden in te delen:

1. Het park en bos. Dit betreft ca 90 % van de oppervlakte. In dit deel zijn de aanwezige structuren en aanwezige beplanting hersteld naar de historische hoofdstructuur. De belangrijkste tijdsperioden zijn 1863 (bouw villa) en ca 1920.
2. De zone direct rond de villa. Hierin bevindt zich het terras en de entree. Ook de nieuwbouw van de schuren kan hierin worden meegerekend. De inrichting van dit gebied is de afgelopen 150 jaar veelvuldig veranderd. In dit deel zijn de meest intensieve woonfuncties gesitueerd. (entreeverkeer, parkeren en terras) Het ontwerp voor dit deel is afgestemd op het hedendaags wooncomfort en met hedendaagse materialen en detaillering, zonder de historische context te verstoren.

De tuinrenovatie

Zuidzijde

Het zuidelijke deel van de tuin bestaat uit een open grasveld met aan weerszijden de aanwezige parkbossen. Aan de zuidrand zijn de obstakels zoals de 3 meter hoge muur van betonbakken en de vleugelnutenopslag weggehaald. De historische zichtlijn en het zicht de tuin in zijn hierdoor hersteld. Op de plaats van de muur is (waar dit geen hinder geeft aan de groeiplaats van de te handhaven bomen) een lage grondwal overgebleven. Deze is beplant met lage bodembedekkers en sierheesters. De wal is glooiend en landschappelijk.

Op strategische plaatsen zijn coulissen van beplanting blijven staan of zijn aangevuld om voldoende privacy te waarborgen en verkeershinder te minimaliseren. Ook is centraal voor het huis een beplantingsmedaillon aangelegd, waarmee de ruimte wordt ingedeeld en waarmee gerefereerd wordt aan een ooit aanwezig beplantingsmedaillon. Het plantvak is laag waardoor het zicht op het tuinbeeld van Demeter tegen de zuidgevel niet wordt verstoord.

De bosranden zijn aangevuld met sierheesters, vaste planten en stinzenplanten. Ook in het gras zijn de aanwezige stinzenbeplanting aangevuld.

Aan weerszijden van het tuinhuis (theekoepel) zijn bomen en heesters gesnoeid en gedund. Het tuinhuis blijft in "lommerrijk" groen staan.

Westzijde

Aan de westzijde is het aanwezige gras hersteld en de heesterranden van taxus en hulst zijn gesnoeid en aangevuld met sierheesters. Voor de hulst en taxus zijn beplantingsborders met heesters en vaste planten aangelegd.

In het gras is ook hier de stinzenbeplanting aangevuld. Een magnolia met een zeer grote stamwond is gehandhaafd, maar met het oog op de toekomst is een nieuwe magnolia bijgeplant.

Tegen het huis is het terras van betontegels vervangen door een hardstenen terras. Het terras is voor een deel klassiek diagonaal betegeld, maar heeft door de moderne randdetaillering een strak hedendaags uiterlijk gekregen. De randen bestaan uit gekloofde hardsteenklinkers. De dwarsgang door de woning en door de aanbouw zijn buiten voortgezet met hardsteen tegels in hetzelfde verband.

Noordzijde

Het terras aan het water nabij de noordelijke schuur is opgeknapt en voorzien van een nieuwe verharding. De terrasrand aan het water is vervangen door een smalle houten constructie, waarin ook de beschoeiing is opgenomen.

Een deel van de stinzenbeplanting in bloei.

Het terras van
Belgische hardsteen.

Het noordelijke terras aan
de Singel

Oostzijde

De oostzijde is de functionele voorgevel van de villa. Om ook deze gevel beleefbaar vanaf de openbare weg te maken en om de entree een meer uitnodigende uitstraling te geven, is een groot deel van de opgaande beplanting vervangen door lagere soorten.

Voor de gevel komen 2 losliggende plantvakken. De aanwezige grindverharding is gehandhaafd en blijft achter de plantvakken tot tegen de gevel doorlopen. De maatvoering van de plantvakken is afgestemd op de indeling van de villa. Nabij de villa zijn de grindpaden opgesloten in een strakke stalen kantopsluiting op gelijke hoogte met het grind. In het park en bosgedeelte is geen opsluiting aangebracht.

Oude situatie entree.

Ontwerp nieuwe situatie entree.

Nieuwe situatie entree.

Entreepoort

De giet- en smeedijzeren poort is iets naar binnen en evenwijdig aan de gevel geplaatst. De grote poort is opgeknapt, geautomatiseerd en uitgebreid met een looppoort. De entree is voorzien van een intercom en brievenbus geïntegreerd in het hek.

Het entreehek loopt aan beide kanten ca 1,50 m. door het plantvak in. Aansluitend worden 2 gebogen sierhekwerken gemaakt, die aansluiten op de aanwezige sierhekwerken langs het Rijnroordpad.

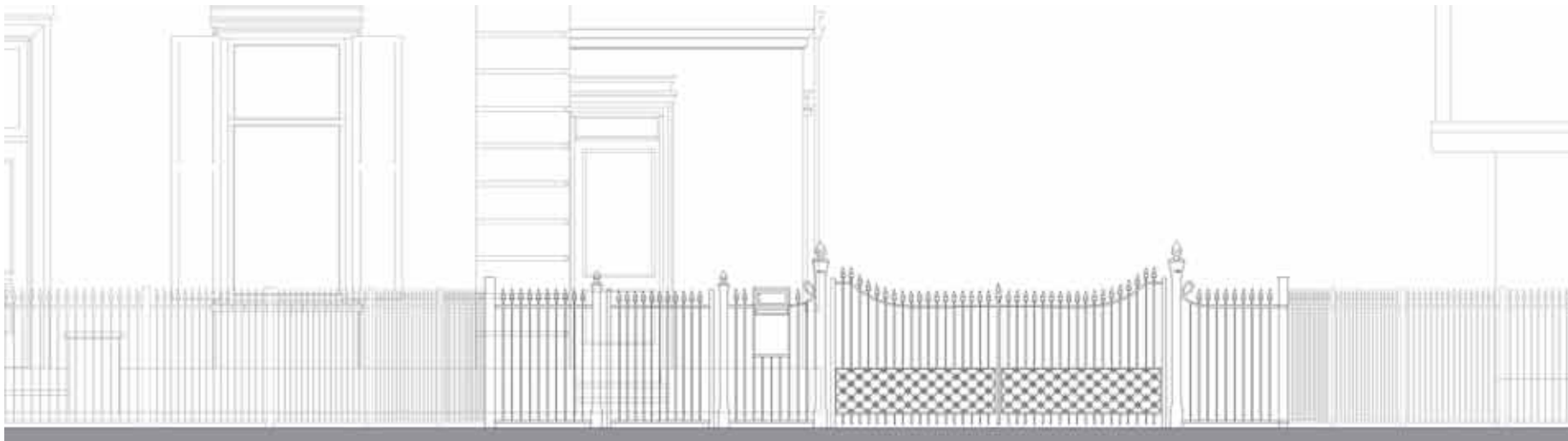
De hekwerken zijn waar mogelijk gerestaureerd en aanvullingen zijn gemaakt van de historische hekwerkdelen die elders op het terrein waren bewaard.

De huidige poort op de oorspronkelijke locatie langs de Oostdam.
Rechts hiervan was een looppoort.

De gerestaureerde poort, hier vanaf het terrein gezien.

Het ontwerp voor de entreepoort.

Foto's huidige situatie

De bomen zijn, op een enkele uitzondering na, zeer gezond voor hun leeftijd. De soorten zijn weloverwogen op elkaar afgestemd.

De immense bomen direct langs het water zorgen met hun hangende takken in de zomer voor voldoende privacy.

Waardestelling tuin Rijnoord

Cultuurhistorische waarden

- De tuin van villa Rijnoord heeft door zijn ontstaansgeschiedenis grote cultuurhistorische waarden. Het is samen met het Brediuspark een monument opgericht door de familie Bredius.
- De situering van villa Rijnoord aan de ingang naar de binnenstad draagt bij aan de leesbaarheid van de geschiedenis van Woerden.
- De villa en de tuin zijn vanaf het begin eigendom van de familie Bredius en zijn dat nog steeds, zij het dat dit eigendom nu is ondergebracht in een beheerstichting. De naam Bredius is cultuurhistorisch sterk met Woerden verbonden.
- De tuin geeft een goede indruk van de tuinontwerpstyl die 150 jaar geleden zeer populair was: de Engelse landschapstyl.

Tuinarchitectonische waarden

- Doordat de ontwerper van de tuin onbekend is en er geen oude plankaarten te vinden zijn, is ook de architectonische waarde beperkt.
- De stijl waarin de tuin is vormgegeven is conform de Engelse landschapstyl, zij het dat deze door de beperkte kavel kleinschalig is toegepast.
- De tuin geeft een zeer oorspronkelijke indruk, waarbij het aanwezige padenstelsel als orgineel kan worden aangemerkt.
- De toegepaste bomen vormen een mooie compositie van de parkbosranden, waarbij de vormen, kleuren en bladtexturen etc. elkaar versterken.
- De bomen en heestergroepen flankeren de fraaie zichtlijnen richting Petruskerk te Woerden en het station.

Situationele en ensemblewaarden

- De orginele combinatie van een bijzondere villa ontworpen om een centraal staand tuinbeeld, de aanwezigheid van dat beeld, een tuinhuis op de oevers van de Singel en de oorspronkelijke tuin, geven het complex een grote ensemblewaarde.
- Het complex vormt het duidelijke hoofdhuis van het landgoed van Bredius, tegenwoordig Brediuspark geheten.
- De entreepoort tot het park is tevens hiermee verbonden.
- De villa vormt een parel in de entreeroute naar de stad.

Bronvermelding

- 1 Waardevol Woerden in ontwikkeling. Een cultuurhistorische effectrapportage van de binnenstad van Woerden. Auteur Roland Blijdenstijn Uigegeven, 1999, gem. Woerden
- 2 Landgoed Bredius te Woerden. Hanny van der Heide
- 3 Woerden, Geschiedenis en architectuur. Jan van Es / Saskia van Ginkel-Meester
- 4 Het land van Woerden. Adriaan Haartsen
- 5 Woerdens verleden geïllustreerd. Egbert de Kuijper
- 6 Cordon van Woerden. Harm Hoogendoorn
- 7 Universiteit van Wageningen, afdeling bijzondere collecties.
- 8 Universiteit van Leiden.
- 9 Het nieuwe instituut. Rotterdam
- 10 Kadaster. Zwolle
- 11 Regionaal Historisch Centrum Rijnstreek en Lopikerwaard

Colofon

Tekst en samenstelling:
Limes Landschapsadvies
Luc van Dam
Singel 23
3442 AK Woerden
0348 - 41 75 70
www.Limesadvies.nl
info@Limesadvies.nl

Historisch onderzoek i.s.m.:

Bert van Mourik
Hanny van der Heide
Peter Schrijver (bewoner villa Rijnoord van 1950-1981)